

מאת: שלמה טנאי
איורים: אבי עופר
הוצאה: ידיעות ספרים
קבוצת גיל: גנים בוגרים

קללי

איפה הקוקיה?
איפה הקוקיה? במהלך העיון בספר יוכלו הילדים ליהנות מחיפוש הקוקייה, המופיעה ברוב דפי הספר במקומות שונים ומפתיעים.

קללי

אז והיום
אז והיום: האיור מדגיש את ההבדלים בזמן ובמקום שבין סיפור המסגרת בהווה הישראלי המוכר לבין ילדותו של לוי באוקראינה של לפני כ-100 שנה. תוכלי להצביע במהלך הסיפור על הנופים המושלגים, הלבוש של יהודי מזרח אירופה וכמובן על השעון בכיס. הסיפור גם מפגיש את הילדים עם מושגים יהודיים כמו לימוד גמרא, חזן ובר מצווה.

פְּלִי

משמעות הזמן

משמעות הזמן: ילדי הגן שלך, שמושגי הזמן והמושגים המתמטיים שלהם מתפתחים, יזדהו בוודאי עם ילדי הגן שבסיפור ועם ליון המחכה זמן רב מאז פגש את שעון הקוקייה ועד לקבלת שעון כיס בהיותו בן שלוש עשרה. כך מזמן הסיפור שיחה על שעונים, גיל, מדידת זמן ומספרים.

שִׁמְע

שיר ולחן

שיר ולחן: האם ילדי הגן מכירים את הלחן המוכר של משה וילנסקי לשיר "שעון בן חיל"? כדאי גם לקרוא אותו ללא הלחן, ואולי ללוות בתנועות הממחישות את מיקום וגודל השעונים בראש המגדל, על הקיר ועל היד.

הַעֲשֶׂה

תוכלי להרחיב את רפרטואר השירים בנושא השעון

תוכלי להרחיב את רפרטואר השירים בנושא השעון. גם בשיר העממי ההולנדי 'שעון מגדל משמיע', המתורגם לשפות שונות, מופיעים שעונים ברצף של מיקום וגודל. השיר מזמן עבודה על מושגים מוזיקליים כמו קצב ופעמה. לעומת השעון בסיפורו של טנאי, שהילדים מקנאים בו על שאינו צריך ללכת לישון, בשירה של מרים ילן שטקליס 'השעון רוצה לישון' מופיע שעון שהתעייף ומשתוקק לישון.

פְּלִי

הסיפור מזמין התנסויות מהנות בכלי הקשה ובתנועה במגוון נושאים

הסיפור מזמין התנסויות מהנות בכלי הקשה ובתנועה במגוון נושאים- מהירות מחוגי הדקות והשניות, תקתוק חזק וחלש, סיבוב ומעגל, תנועות המטוטלת ועוד.

זְצִירָה

תיקונים ומכניקה

תיקונים ומכניקה: ילדים וילדות רבים מתעניינים בתיקונים ובמתקנים- השרברב, החשמלאי וגם השען. בחצר הגן ובתוכו הם עסוקים בפירוק והרכבה. אפשר לבקש מההורים להביא לגן שעונים מקולקלים ולהוסיף אותם לתיבת התיקונים בגן.

פְּלָלִי

קו-קו! קו-קו! הקוקייה היוצאת מן השעון גורמת הנאה ועניין לילדים בכל זמן ומקום קו-קו! קו-קו! הקוקייה היוצאת מן השעון גורמת הנאה ועניין לילדים בכל זמן ומקום. האם הילדים מכירים את ציפור הקוקייה המצויה גם בארץ? את שמה קיבלה הציפור בזכות שירת ה'קו קו' האופיינית לזכר בתקופת האביב. תוכלו לחפשה במגדיר הציפורים. התכונה האופיינית לציפור זו- הטלת ביצים בקינים של אחרים- מופיעה בדמותה של הקוקייהבסיפורה של לאה גולדברג 'דירה להשכיר'.

פְּלָלִי

לוין קיפניס

לוין קיפניס: לוין קיפניס כתב מאות שירים וסיפורי ילדים אהובים. כדאי לבקש מהילדים וההורים לחפש אותם בבית ולצרף אותם לתצוגה של יצירותיו בגן. אפשר להקדיש לכך פינה בספרייה או שולחן קטן בכניסה לגן.

הַעֲשָׂרָה

מידע נוסף

[מידע נוסף אודות לוין קיפניס](#)

מרגש! הקלטה נדירה של מקהלת ילדים נצולי שואה השרה את השיר "שעון בן חיל" בשנות הארבעים במחנה

עקורים.

<http://www.zemereshet.co.il/song.asp?id=871#versions>

הידעתם? השיר שעון בן חיל נכתב על ידי קיפניס ב-1938 והולחן על ידי משה וילנסקי, למעשה נכתב השיר עבור מחזמר "הדובון והזאב השודד" אך מהרה נקלט על ידי גננות וילדים ועמד כשיר בפני עצמו. קישור לתווים המקוריים של וילנסקי עם הערות לביצוע על ידי שושנה דמארי באתר הספרייה הלאומית

http://web.nli.org.il/sites/NLI/Hebrew/music/music-stories/daily_song/Pages/time_song.aspx

קריאה מהנה!!

להתבונן יחד באיורים שמלוים את הספור
כדאי להתבונן יחד באיורים שמלוים את הספור ולחפש את סדרת התמונות שבהן לוי מוכין לעצמו שעון מעץ.
בעקבות האיור גם אתם יכולים להכין יחד שעון "כאלו". מאיזה חמר תבחרו להכין את השעון שלכם? האם תרצו להכין שעון-כיס כמו בתמונה, או שעון-יד?

השעון בספור מתקתק בקול והוא מחזק בכיס של אבא
השעון בספור מתקתק בקול והוא מחזק בכיס של אבא. כיום, מי שכבר עונד שעון עונד אותו על מפרק היד והוא כלל אינו מתקתק, ונפוצים יותר הם השעונים הדיגיטליים על צגי הטלפונים הסלולריים.
כמה סוגי שעונים מכירים ילדיכם? כדאי לעבר בין החדרים ולחפש את כל השעונים בבית. אפשר לשוחח עם הילדים על שעונים אנלוגיים, שעונים דיגיטליים, שעוני חול וכמובן שעוני קוקייה.

שיחה

לשוחח על רצונות עזים ועל ציפייה והמתנה
לוין הקטן רצה מאד שעון משלו ואפילו חלם עליו. אפשר לשוחח על רצונות עזים ועל ציפייה והמתנה, ולשתף את ילדיכם במשהו שנפשכם חשקה בו מאד, ובסוף קבלתם.

יצירה

להכין יחד שעון גלגל משפחתי
תוכלו להכין יחד שעון גלגל משפחתי: גוזרים עגול גדול מנייר בריסטול, רושמים ספרות מ-1 עד 12 לייצוג השעות ומצמידים באמצע הגלגל סכה מתפצלת להדוק המחוגים. מזיזים את המחוג לשעה הרצויה כדי לצין באיזו שעה הולכים לגן, מתי אוכלים ארוחת ערב, מתי הולכים לישן ועוד כהנה פעילות יומיומיות.

לצאת החוצה

לבקר עם הילדים בתערוכת השעונים במוזאון האסלאם בירושלים
אם מתאפשר לכם, מומלץ לבקר עם הילדים בתערוכת השעונים במוזאון האסלאם בירושלים, שם מצג אסף נרחב של שעונים מתקופות שונות ומסוגים שונים.

העשרה

לוין קיפניס כתב מאות שירים וסיפורי ילדים אהובים שמלויים את התרבות שלנו
לוין קיפניס כתב מאות שירים וסיפורי ילדים אהובים שמלויים את התרבות שלנו. כדאי לחפש אותם בבית, בגן או בספרייה ולקרא אותם יחד. לחלקם הלחנו מנגינות. האם אתם מכירים את הלחן של משה וילנסקי לשיר "שעון בן חיל"? תוכלו לשיר אותו יחד עם הילדים.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org